

Podklad pro jednání Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol dne 3. června 2025

K jednotlivým bodům zaslání programu

1) Příprava rozpočtu VŠ na rok 2026

Zatím poslední, a tedy aktuální střednědobý výhled (dále jen „SDV“) státního rozpočtu ČR (na léta 2026 - 2027) byl projednán v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR na její 119. schůzi dne 3. prosince 2024 (Usnesení PSP č. 1179).

Kapitola 333 (se zvýrazněním ukazatele VŠ) je v tomto materiálu obsažena s následujícími finančními částkami:

Specifické ukazatele rozpočtových kapitol v letech 2025 až 2027

Kapitola: 333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

v Kč			
Specifické ukazatele - výdaje	2025	2026	2027
Věda a vysoké školy	57 781 424 031	52 429 032 762	52 429 032 762
v tom: vysoké školy	34 905 291 494	33 914 724 689	33 914 724 689
výzkum, experimentální vývoj a inovace	22 876 132 537	18 514 308 073	18 514 308 073
Výdaje regionálního školství a přímo řízených organizací	216 732 593 455	216 732 593 455	216 732 593 455
Podpora činnosti v oblasti mládeže	267 589 252	267 589 252	267 589 252
Podpora činnosti v oblasti sportu	333 979 769	333 979 769	333 979 769
v tom: sportovní reprezentace	217 158 427	217 158 427	217 158 427
školní a vysokoškolský sport	116 821 342	116 821 342	116 821 342
Výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů mimo výzkum, vývoj a inovace	13 303 850 535	1 576 607 512	1 576 607 512
Ostatní výdaje na zabezpečení úkolů resortu	2 429 130 502	2 429 130 502	2 432 891 826
Výdaje celkem	290 848 567 544	273 768 933 252	273 772 694 576

V rámci prvního kola přípravy rozpočtu na r. 2026 a SDV na roky 2027 a 2028, které proběhlo v dubnu t.r., byl Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) uplatněn požadavek s připojeným zdůvodněním (**příloha č. 1**) na navýšení výdajů pro jednotlivé roky; v ukazateli VŠ pro r. 2026 o 6 mld. Kč, pro roky 2027 a 2028 každoročně o dalších 5 mld. Kč, tzn. pro rok 2027 o cca 11 mld. Kč oproti platnému SDV a v roce 2028 o cca 16 mld. Kč oproti platnému SDV na rok 2027. (Tento požadavek na navýšení se týká výdajů mimo programové financování.)

2) Program na podporu strategického řízení vysokých škol

Strategický dialog

Cílem PPSŘ na období 2026-2030 je umožnit flexibilnější a více individualizovaný přístup ke strategickému řízení vysokých škol, a to podle principu *dialogue-based funding* se strategickým závazkem vysoké školy vůči MŠMT v rámci stanovených tematických priorit:

- kvalita a excelence;
- internacionalizace;
- lidské zdroje, podpora studujících a sociální bezpečí;
- digitalizace a umělá inteligence;
- rozvoj infrastruktury;
- transfer znalostí a strategická partnerství.

Tyto oblasti je možné dle individuálních potřeb vysoké školy rozvíjet v dimenzích vzdělávací nebo tvůrčí činnosti, případně prostřednictvím rozvoje tzv. třetí role vysoké školy.

Tematické oblasti	Vzdělávání	Tvůrčí činnost	Třetí role VŠ
Kvalita/excelence			
Internacionalizace			
Lidské zdroje, podpora studujících a sociální bezpečí			
Digitalizace a rozvoj umělé inteligence			
Rozvoj infrastruktury			
Transfer znalostí a strategická partnerství			

Strategický závazek

V návaznosti na zvolené tematické oblasti a konkrétní priority bude na úrovni individuální VŠ a MŠMT uzavřen strategický závazek o realizaci strategického řízení a aktivit na stanovené období. Tento princip by měl posilovat přístup vysokých škol k realizaci konkrétních reforem vnitřního fungování ve vybraných oblastech a **komplexní (spolu)zodpovědnost za konkurenceschopnost a strategický rozvoj vysokého školství v České republice**. Alokované finanční prostředky nejsou určeny k financování jednotlivých dílčích aktivit, ale k podpoře celkového strategického rozvoje vysoké školy. Při přípravě strategických priorit je klíčové, aby vysoké školy argumentačně doložily volbu jednotlivých témat a přístupů.

Alokace programu

Výchozí výše příspěvku pro konkrétní vysokou školu je stanovena podle následujících kritérií:

- a) **rozdělování 1,235 mld. Kč** → reflexe podílu vysoké školy na financování dle ukazatele A a K v letech 2023-2025, přičemž pro rok 2025 je přiřazena váha 5, roku 2024 váha 3 a roku 2023 váha 2.
- b) **rozdělování 160 mil. Kč** a všech dalších navýšení rozpočtu Programu → reflexe velikosti vysoké školy, která je operacionalizována podle počtu studentů a přepočteného počtu zaměstnanců v poměru 50:50

Finanční rámec Programu je nastaven tak, aby **zajišťoval dlouhodobou stabilitu, předvídatelnost a strategickou kontinuitu** v rámci rozpočtové kapitoly pro veřejné vysoké školy; alokace Programu tvoří integrální součást institucionální podpory.

S ohledem na potřebu stability by tak mělo být garantováno, že aktuální alokace 1395 mil. Kč v rámci příspěvku nebude snižována, a to ani v případě, že celková výše příspěvku bude v rámci státního rozpočtu v následujících letech nižší, než v roce 2025.

V případě, že bude celková výše příspěvku v některých letech vyšší, než je nyní v roce 2025, by naopak bylo ke zvážení stanovit pevný procentuální podíl z celkové kapitoly pro vysoké školy, což by zaručovalo stabilní financování na po celou dobu programu.

Průběžné hodnocení ve 3. roce Programu

Ve třetím roce realizace Programu, tj. v roce 2028, proběhne komplexní hodnocení dosavadního průběhu jeho implementace. Hodnocení se zaměří na míru realizace naplánovaných reforem a jejich přínos pro naplňování strategických prioritních směrů jednotlivých vysokých škol stanovených v rámci strategického řízení. Prostředky pro hodnocení budou např. sebe-evaluační zpráva vysoké školy, on-site visit na dané vysoké školy či rozhovory s vedením dané vysoké školy. S ohledem na to, že dopady systémových a strukturálních změn se mohou projevit s časovým zpožděním, bude hodnocení akcentovat zejména průběh a kvalitu implementace, kontext a progresi, nikoliv pouze krátkodobé výkonnostní ukazatele. Výstupem hodnocení bude známka pro každou vysokou školu, např. na stupnici A-D, podle níž budou částečně upraveny alokace pro jednotlivé vysoké školy ve 4. a 5. roce realizace Programu.

Na základě výsledků hodnocení bude upraveno rozvržení alokací pro jednotlivé vysoké školy na období 2029–2030 následovně:

- 70 % alokace bude i nadále rozdělováno podle základního principu přerozdělování (vycházejícího z podílů na ukazatelích A a K),
- 30 % alokace bude přerozděleno na základě výsledku hodnocení naplnění strategického závazku, a to podle známky (A–D) a odpovídajícího hodnotícího koeficientu výkonu strategického řízení.

3) Různé

3.1 Úprava Pravidel pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2026 (dále jen „Pravidla“)

Formulační úprava článku 14 Část společenské poptávky

Zákonem č. 52/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo k rozšíření § 18 odst. 3 věty druhé zákona o vysokých školách, která nově zní

„Pro stanovení výše příspěvku pro školu podle odstavce 2 písm. a) je rozhodný typ a finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a tvůrčí činnosti a její náročnost, **případně závazky k dosažení určitých výsledků ve vzdělávací a tvůrčí činnosti přijaté veřejnou vysokou školou v rámci programu schváleného vládou.**“

V návaznosti na tuto úpravu se navrhuje formulačně upravit článek 14 Pravidel takto:

„Článek 14

Část společenské poptávky

(1) Část společenské poptávky rozpočtového okruhu I (ukazatel P) zajišťuje institucionální podporu VVŠ v konkrétních oblastech vzdělávací a tvůrčí činnosti. Část společenské poptávky je základním finančním nástrojem ministerstva pro řešení společenských priorit, které vysoké školy nejsou schopné v rámci své samosprávné působnosti řešit.

(2) Společenská poptávka je realizována na základě programu schváleného vládou České republiky (dále jen „Program“) veřejnou vysokou školou nebo více veřejnými vysokými školami, které přijaly závazky k dosažení určitých výsledků ve vzdělávací a tvůrčí činnosti přispívající k dosažení cíle stanoveného v programu.

~~(2) Konkrétních oblastí podpory v rámci ukazatele P jsou stanoveny v programu schváleném vládou České republiky.~~

(3) Prostředky podle ukazatele P jsou vysoké škole obvykle poskytovány s víceletou perspektivou na základě předchozího deklarovaného souhlasu vysoké školy se zajištěním požadovaného plnění. Jedná se o nastavení vztahu mezi státem a vysokou školou s využitím modelu kontraktu.

(4) Finanční prostředky přidělované podle ukazatele P jsou vždy přidělovány VVŠ, i když jsou cíleny na konkrétní fakultu nebo její část nebo na jinou vnitřní organizační jednotku vysoké školy.

~~(5) Součástí Programu schváleného vládou České republiky, na jehož základě budou prostředky podle ukazatele P poskytovány, vždy musí být transparentní klíč k jejich přidělení/rozdělení mezi jednotlivé vysoké školy, resp. i na vnitřní jednotky jednotlivých VŠ.~~

~~(6) Součástí Programu materiálu uvedeného v odstavci 5~~ musí být vymezení požadavků na kontrolovatelné výstupy činností realizovaných na základě prostředků poskytnutých dle ukazatele P.

(7) Specifikace požadovaných výstupů musí být promítnuta do rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků.

(8) Oblast podpory musí být v Programu jednoznačně vymezena.

(9) Prostředky přidělované prostřednictvím ukazatele P jsou v rozhodnutí o poskytnutí příspěvku odděleny a na základě předchozího prohlášení vysoké školy nejsou zahrnuty do standardního mechanismu přerozdělování prostředků.

(10) O průběhu a výsledcích plnění **závazků k dosažení určitých výsledků ve vzdělávací a tvůrčí činnosti** vysoké školy zpracovávají zprávy dle pokynů ministerstva.“

3.2 Návrh postupu harmonizace výše fixní části ukazatele A příspěvku veřejné vysoké školy s dosaženým výkonem podle článku 10 Pravidel pro poskytování pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2025

Úvod

Pro rok 2025 je poskytnutí prostředků v ukazateli A (ve fixní části) Rozpočtového okruhu I (institucionální části rozpočtu veřejných vysokých škol (dále jen „VVŠ“) vázáno na zabezpečení

odpovídajících výkonů VVŠ odlišně od předchozích let. Prokázání těchto výkonů z tohoto důvodu probíhá ve dvou fázích.

I. fáze proběhla na základě údajů ze SIMS porovnáním skutečností k 31. 10. 2024 s referenčními hodnotami k 31. 10. 2017 v následujících dvou parametrech společných pro všechny VVŠ:

- a) počet přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků všech typů studijních programů (B1, M1, N1 a P1 v součtu),
- b) hodnota průměrného koeficientu ekonomické náročnosti (dále jen „KEN“) přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků všech typů studijních programů.

Na základě tohoto porovnání (v jednom případě po doplnění akceptovatelného zdůvodnění vyššího než limitního poklesu KEN) byla VVŠ potvrzena výše příspěvku v ukazateli A, stanovená na základě podílů dle přílohy 5 Pravidel, a VVŠ byly vyzvány k předložení žádosti o poskytnutí příspěvku ve výši 90 % jeho roční výše.

II. fáze bude provedena na základě údajů ze SIMS porovnáním **skutečností k 31. 10. 2025** s referenčními hodnotami k 31. 10. roku 2024 v následujících dvou parametrech společných pro všechny VVŠ:

- a) počet přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků studijních programů B1, M1 a N1 v součtu, s výjimkou studijních programů podporovaných na základě vládou ČR schválených opatření z ukazatele P¹ nebo podpořených z Fondu vzdělávací politiky¹,
- b) hodnota průměrného KEN přepočtených studií studentů zapsaných do prvních ročníků studijních programů B1, M1 a N1 s výjimkou studijních programů podporovaných na základě vládou ČR schválených opatření z ukazatele P¹ nebo podpořených z Fondu vzdělávací politiky¹.

Za úspěšné naplnění parametru dle písm. a) bude považováno, pokud skutečný stav počtu studií studentů zapsaných k 31. 10. 2025:

- VVŠ zařazené v segmentu 1 nebo 4 oproti referenční hodnotě neklesne,
- VVŠ zařazené v segmentu 2 nebo 3 vzroste oproti referenční hodnotě alespoň o 3 %.

V případě nenaplnění parametru, a pokud VVŠ nebude schopna tento pokles řádně zdůvodnit, jí budou prostředky kráceny.

Za úspěšné naplnění parametru dle písm. b) bude považováno, pokud skutečnost průměrné hodnoty KEN k 31. 10. 2025 VVŠ neklesne oproti referenční hodnotě KEN k 31. 10. 2024 o více než 3 %. V případě většího poklesu, a pokud VVŠ nebude schopna tento pokles řádně zdůvodnit, jí budou prostředky kráceny.

Úprava výše příspěvku na základě II. fáze ověření výkonů VVŠ

V případě zjištění nedosažení některého z parametrů bude VVŠ vyzvána ke zdůvodnění této skutečnosti. Pokud bude zdůvodnění vyhodnoceno jako relevantní, bude jednání ukončeno a výše příspěvku VVŠ pro rok 2025 se nezmění.

Nebudou-li důvody vyhodnoceny jako relevantní, bude vypočteno procento nedosažení parametru. A stejným procentem bude snížena částka meziročního navýšení příspěvku.

Vyšší, než požadovaná hodnota parametru nebude do financování pro rok 2025 ani pro další roky zohledněna.

Příklad:

¹ Relevantními jsou takto podporované studijní programy v roce 2025.

VVŠ (X) zařazená v segmentu 3, měla k 31. 10. 2024 v SIMS evidováno 4 254 přepočtených studií B1, N1 a M1, z toho 1 200 ve studijních programech podpořených z Fondu vzdělávací politiky (dále jen „F“). Průměrný KEN přepočtených studií B1, N1 a M1 studijních programů s výjimkou studijních programů podpořených z F byl 1,72. Její příspěvek v ukazateli A činil v roce 2024 celkem 593 968 605 Kč. V roce 2025 jí byl stanoven příspěvek v ukazateli A ve výši 642 080 062 Kč, tj. o 48 111 457 Kč vyšší oproti roku 2024.

Na základě podmínky stanovené pro výši příspěvku v ukazateli A měla mít VVŠ(X) v SIMS k 31. 10. 2025 evidováno alespoň $(4\,254 - 1\,200) * 1,03 = 3\,146$ přepočtených studií B1, N1 a M1 ve studijních programech s výjimkou studijních programů podpořených z F. Jejich průměrný KEN měl být nejméně $1,72 - 0,03 * 1,72 = 1,67$.

Situace 1: VVŠ (X) bude mít v SIMS k 31. 10. 2025 evidováno 3 100 přepočtených studií B1, N1 a M1 ve studijních programech s výjimkou studijních programů podpořených z F, s průměrným KEN 1,69.

$$(1 - 3\,100 : 3\,146) * 48\,111\,457 = 703\,473 \text{ Kč}$$

Výše příspěvku v roce 2025 bude na základě nesplnění parametru dle písm. a) upravena na 641 376 589 Kč.

Situace 2: VVŠ (X) bude mít v SIMS k 31. 10. 2025 evidováno 3 200 přepočtených studií B1, N1 a M1 ve studijních programech s výjimkou studijních programů podpořených z F, s průměrným KEN 1,62.

$$(1 - 1,62 : 1,67) * 48\,111\,457 = 1\,440\,463 \text{ Kč}$$

Výše příspěvku v roce 2025 bude na základě nesplnění parametru dle písm. b) upravena na 640 639 599 Kč.

Situace 3: VVŠ (X) bude mít v SIMS k 31. 10. 2025 evidováno 3 000 přepočtených studií B1, N1 a M1 ve studijních programech s výjimkou studijních programů podpořených z F, s průměrným KEN 1,62.

$$(1 - 3\,100 : 3\,146) * 48\,111\,457 = 703\,473 \text{ Kč}$$

$$(1 - 1,62 : 1,67) * 48\,111\,457 = 1\,440\,463 \text{ Kč}$$

Výše příspěvku v roce 2025 bude na základě nesplnění parametru dle písm. a) i písm. b) upravena na 639 936 126 Kč.

3.3 Zajištění stabilního financování činností DZS v rámci internacionalizace VŠ

- Dům zahraniční spolupráce dlouhodobě zajišťuje činnosti v rámci internacionalizace VŠ, které nelze hradit z prostředků programu Erasmus
- Jedná se zejména o propagaci vzdělávací nabídky VŠ v rámci projektu Study in, zajištění vzdělávací části kanceláře CZELO v Bruselu a služby v rámci monitoringu internacionalizace českých VŠ (tzv. MICHE)
- DZS dlouhodobě argumentuje potřebností těchto služeb pro rozvoj internacionalizace VŠ a jejich přínosem pro terciální vzdělávání i trh práce v ČR, a že stabilní financování je i zájmem VŠ
- Doposud byly každý rok na tyto činnosti hledány prostředky v rámci MŠMT z tzv. nespotřebovaných výdajů, kdy nebylo možné garantovat příslušnou částku dle aktuálních požadavků DZS na adekvátní zajištění těchto agend
- Jedinou cestou, jak zajistit stabilní financování těchto služeb a vyhovět tak požadavku DZS, je předem rozpočtovým opatřením vyčlenit danou částku z ukazatele VŠ v rámci rozpočtu MŠMT a přesunout do rozpočtu DZS.